

Azərbaycana tərəqqi gətirən strategiya

Ümummilli lider Heydər Əliyevin tükenməz mənəvi irsi onun çoxəsrlik tariximizin ən mükəmməl və qüdrətli şəxsiyyəti olduğunu qəti şəkildə sübuta yetişdirmişdir. Azərbaycanın müstəqilliyini təmin etməklə, suveren dövlətin əsaslarını yaratmaqla ulu öndər xalqımızın mötəbər və təminatlı gələcəyinə böyük yol açmışdır. Azərbaycan yarım əsrdən artıqdır ki, sevimli liderinin amal və ideyalarına uyğun olaraq irəli gedir, çətinlik və maneələri inamla dəf edir, tarixə yazılan böyük nailiyyətlər əldə edir.

Azərbaycanın ən yeni tarixinin bütöv bir dövrü ümummilli lider Heydər Əliyevin şərəfli adı və möhtəşəm fəaliyyəti ilə bilavasitə bağlıdır. Onun 35 illik rəhbərliyi dövründə respublikamız əsrlərə bərabər inkişaf yolu keçmişdir. Ulu öndər Azərbaycana rəhbərlik etdiyi hər iki dövrdə var qüvvəsini və bacarığını respublikanın yüksəlişinə həsr etmiş, nəhəng quruculuq işlərinin təşəbbüskarı olmuşdur.

Ulu öndər Heydər Əliyev tükenməz enerjisini nəinki öz xalqının, dövlətinin inkişafına, bütövlükdə, dünya xalqlarının iqtisadi, mədəni səviyyəsinin yüksəlməsinə, mehriban münasibətlərin dərin kök salmasına sərf etmişdir. Bu gün biz fəxrlə deyirik ki, Azərbaycanı dünya dövlətləri sırasında irəli çıxaran, xalqı məhv olmaqdan xilas edən, onun gələcək inkişafına möhkəm zəmin yaranan ulu öndər Heydər Əliyev olmuşdur.

Xalqın tələbi ilə 1993-cü ilin yayında ölkədə hərc-mərclik və anarxiya dövründə hakimiyyətə gəlmiş Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi ilk tədbirlər iqtisadiyyatın bərpası, əmin-amanlığın yaranması, ictimai-siyasi sabitlik ilə bağlı idi. Həmin dövr iqtisadiyyatın dağılması, istehsal prosesinin dayanması və durğunluq, istehsal əlaqələrinin pozulması, siyasətdə anarxiya, Ermənistan qoşunlarının respublikamıza qarşı açıq müharibəsi, Azərbaycanın bir sıra rayonlarının bir-birinin ardınca işğalı, ordunun dağılması, hakimiyyət təbəqəsinin tam çaşqınlıq içərisində olması ilə xarakterizə olunurdu. Yaranmış mənzərənin mürəkkəbliyini dərinliklərinə qədər dərk edən ulu öndər Heydər Əliyev, çətin də olsa, çıxış yollarını müəyyən etdi.

Azərbaycan xalqının tərəqqisinə və dünyada tanınmasına bütün həyatını sərf etmiş ulu öndər müstəqillikdən əvvəlki dövrdə də böyük quruculuq işləri görmüşdür. Belə ki, neft, kimya, maşınqayırma, energetika, sənaye sahələri, kənd təsərrüfatı, şəhərsalma, təhsil, elm, səhiyyə, incəsənət sahələrini inkişaf etdirən ulu öndər Azərbaycanı dünyada tanıtdırdı. Hazırda ölkəmizin müasir inkişafı həmin dayaqlara söykənir.

Tarixi təcrübə sübut edir ki, yalnız güclü siyasi lider yetişdirən xalqlar milli sərvətlərinə sahib olmaq və onları öz inkişafına yönəltmək imkanı qazanırlar. Qeyd etmək lazımdır ki, neftlə zəngin təbii sərvətlər dünyanın bir çox ölkəsində vardır. Lakin həmin sərvətdən heç də xalqın rifahı naminə lazımı səviyyədə istifadə edilmir. Məhz qüdrətli lider Heydər Əliyev həmin sərvəti xalqın rifahına yönəltdi. Onun rəhbərliyi altında hazırlanmış, sonradan isə beynəlxalq aləmdə yüksək qiymətləndirilmiş “Əsrin müqaviləsi” respublikamızın müstəqillik salnaməsinə qızıl həflərlə həkk olunmuş və Heydər Əliyevin neft

strategiyası adını almışdır.

“Əsrin müqaviləsi” Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyinin təməl daşına çevrildi, azad iqtisadi mexanizmlərin tətbiqi və respublikamızın dünya iqtisadiyyatına dinamik integrasiyasını təmin etdi. Prezident İlham Əliyev ulu öndərin neft strategiyasının uğurlarından söz açaraq demişdir: “Azərbaycan müstəqil dövlət kimi öz neft potensialını çox uğurla işə salıbdır. Əlbəttə ki, bütün bu görülmə işlərin səbəbkarı və təşəbbüskarı xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev olmuşdur”.

“Əsrin müqaviləsi” layihəsi üzrə işlərin həyata keçirilməsində möhtərəm İlham Əliyevin də xidmətləri misilsizdir və bu gün də müstəqil dövlətin neft strategiyası onun rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirilir. Respublikamızda imzalanmış 28 beynəlxalq neft müqaviləsi çərçivəsində görülmə müştərek işlər ölkəmizə mütərəqqi texnologiyaların gətirilməsi, neft sənayesinin infrastrukturunun yenidən qurulması, nəqliyyat və xidmət sahələrinin inkişafı, yüksək peşəkar milli kadrların hazırlanması və minlərlə yeni iş yerlərinin açılması üçün geniş imkanlar açmışdır.

Azərbaycanda 1993-cü ilin ikinci yarısından etibarən ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən aparılmış məqsədyönlü daxili və xarici siyasət nəticəsində 1995-ci ildə ölkədə yaranmış ictimai-siyasi sabitlik sosial-iqtisadi problemlərin həllini, o cümlədən, əhəlinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşması sahəsində görülmə işləri ön plana çəkmişdir. Ardıcıl olaraq reallaşdırılmış islahatlar qısa müddət ərzində bəhrəsini verməyə başlamış və iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində ciddi irəliləyişlər əldə edilmişdir. Görülmə məqsədyönlü və uzaq perspektivlərə hesablanmış tədbirlər nəticəsində geriləmənin qarşısı birdəfəlik alınmışdır.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlət müstəqilliyimizin təmin edilməsi və bazar münasibətlərinin inkişafı ilə bağlı gerçəkləşdirilmiş islahatlar Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafı və dünya təsərrüfat sistemində daha sıx integrasiyası üçün əlverişli şərait yaratmışdır. Məhz belə bir şəraitdə milli iqtisadiyyatın formalaşması və ölkənin dünya bazarında yerinin müəyyən edilməsi, onun mövqeyinin perspektiv dövr üçün möhkəmləndirilməsi dövlətin siyasi-iqtisadi fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrilmişdir.

Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi iqtisadi siyasətin ən mühüm istiqamətlərindən biri ölkənin ixrac potensialının artırılmasıdır. Qeyd etmək lazımdır ki, hazırda respublikanın xarici ticarət əlaqələri ilbəil genişlənərək ÜDM-də xüsusi çəkisi artmaqdadır. Bu artım əvvəlki illərdə, əsasən, idxalın həcmnin artması hesabına baş verir-

disə, son illər ixracın yüksəlməsi xarici ticarət dövriyyəsini artıraraq, müsbət saldonun əldə olunmasına imkan yaratmışdır.

Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi, qeyri-neft sektorunun dinamik inkişafının təmin edilməsi, rəqabətqabiliyyətliyinin artırılması və həmin sahəyə investisiya qoyuluşunun sürətləndirilməsidir. Respublikamızın sosial-iqtisadi inkişaf sahəsində əldə etdiyi uğurların davamlılığını təmin etmək məqsədilə “Azərbaycan 2030: “Sosial-iqtisadi İnkişafa dair Milli Prioritetlər” Prezident tərəfindən təsdiq edilmişdir. Sərəncamda qeyri-neft sektorunun inkişafı, nəqliyyat, tranzit və loqistika infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, informasiya cəmiyyətinə keçidin təmin edilməsi, insan kapitalının inkişafı və səmərəli sosial müdafiə sisteminin qurulması, ətraf mühütün mühafizəsi və s. məsələləri əhatə edir.

Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə ölkəmizdə sosial-iqtisadi islahatların yeni mərhələsinə başlanmışdır. Bu məqsədlə “2019–2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafın Dövlət Proqramı” qəbul edilmişdir. Dövlət proqramında dayanıqlı iqtisadi artımını təmin edilməsi, iqtisadiyyatın daha da şaxələndirilməsi, investisiyaların cəlbə, ölkə əhalisinin maddi rifahının yaxşılaşdırılması və s. məsələlər öz əksini tapmışdır.

Həyata keçirilən məqsədyönlü, düşünülmüş siyasət, dərin islahatlar nəticəsində uzun illər ərzində yaradılmış iqtisadi və hərbi potensial 2020-ci ilin Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun düşməni üzərində parlaq və qəti qələbəsini şərtləndirdi. Ali Baş Komandan İlham Əliyev Heydər Əliyevin Ata vəsiyyətini şərəflə yerinə yetirdi. Artıq Qarabağa böyük qayıdış başlayıb. Quruculuq işləri uğurla davam etdirilir. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva tikinti meydançalarında olurlar. Bütün bunlar xalqımızda qürur hissi yaradır.

Ulu öndərin inkişaf strategiyasını yeni çalarlarla zənginləşdirən Prezident İlham Əliyevin pragmatizmə söykənən səmərəli fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanın sosial-iqtisadi tərəqqisi daha intensiv xarakter almağa başlamışdır. Ölkə başçısının rəhbərliyi altında həyata keçirilən iqtisadi siyasətin fərqləndirici xüsusiyyətləri bu sahədə sürətli inkişafa xidmət edən bütün istiqamətlər üzrə fəaliyyətin paralel şəkildə həyata keçirilməsi və əlaqələndirilmiş proqramlar üzrə aparılmasıdır.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin inkişaf və tərəqqi strategiyası müstəqill Azərbaycanı iqtisadi qüdrət və yüksək rifah gətirmişdir. Xalqımız ulu öndərin müəyyən etdiyi sabitlik və milli birlik yolunda irəliləyərək yeni qələbələr qazanır və sevimli liderinin ölməz xatirəsini daim qəlbində yaşadır.

Arif ŞƏKƏRƏLİYEV,
Azərbaycan Dövlət İqtisad
Universitetinin professoru,
Əməkdar elm xadimi